

Sygn. akt IV KK 738/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek
SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej
w sprawie M. W.

skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 6 listopada 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 12 stycznia 2018 r., sygn. akt II K (...)

**1) uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania;**

**2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. G., Kancelaria
Adwokacka w Ł., kwotę 738 zł, w tym 23% VAT, tytułem zwrotu
kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu
przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 12 stycznia 2018 r. (sygn. akt II K (...)) M. W. został uznany winnym czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za który przy zastosowaniu art. 37b k.k. został skazany na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i 10 miesięcy ograniczenia wolności.

Wyrok ten uprawomocnił się, wobec niezaskarżenia go przez żadną ze stron postępowania w dniu 20 stycznia 2018 r.

Od powyższego prawomocnego wyroku kasację na podstawie art. 521 k.k. wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez Sąd sprzecznego z wymogami prawa, wadliwie sformułowanego wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego o czyn z art. 200 § 1 k.k. w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 41 a § 2 k.k., poprzez zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonego obligatoryjnego środka karnego w sytuacji jego skazania na bezwzględną karę pozbawienia wolności za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności szkodę małoletniej oraz art. 37b k.k., polegającego na wymierzeniu M. W. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności, a więc w rozmiarze wyższym od górnej ustawowej granicy przewidzianej w tym przepisie Kodeksu karnego”*.

Podnosząc powyższe zarzuty Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Sąd, rozstrzygając wniosek oskarżonego złożony na podstawie art. 387 § 1 k.p.k., jest zobowiązany przede wszystkim sprawdzić zaistnienie wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku. Jednym z nich jest z pewnością zgodność zgłaszanych we wniosku, zaakceptowanych przez uprawnionych

uczestników postępowania, propozycji, w tym również tych co do oceny prawnokarnej zarzucanego oskarżonemu czynu, wymiaru kary bądź środków karnych, z obowiązującymi przepisami prawa karnego materialnego. W sytuacji, w której treść wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych.

Art. 41a § 2 k.k. przewiduje obligatoryjny obowiązek orzeczenia zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak również nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, w razie skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. Nie budzi wątpliwości, że pokrzywdzona posiadała status małoletniej. Wobec powyższego należało obok kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (a taka składa się na karę wymierzaną na podstawie art. 37b k.k.) orzec powyższy zakaz w stosownej formie. Brak tego orzeczenia stanowi rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, gdyż brakuje w nim elementu obligatoryjnego związanego ze *sui generis* zabezpieczeniem społeczeństwa, a przed wszystkim pokrzywdzonej, przed sprawcą.

Podobnie podzielić należy zarzut związany z naruszeniem prawa materialnego przy zaakceptowaniu wniosku w trybie art. 387 k.p.k. w zakresie kary wymierzanej przy zastosowaniu art. 37b k.k. Ten ostatni stanowi, iż w sprawie o występki zagrożony karą pozbawienia wolności, niezależnie od dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w ustawie za dany czyn, sąd może orzec jednocześnie karę pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy, a jeżeli górna granica ustawowego zagrożenia wynosi przynajmniej 10 lat - 6 miesięcy, oraz karę ograniczenia wolności do lat 2. Występek z art. 200 § 1 k.k. zagrożony jest karą od 2 do 12 lat pozbawienia wolności. Zatem maksymalną karą pozbawienia wolności wymierzana przy zastosowaniu art. 37b

k.k. może być kara 6 miesięcy. Oznacza to, że orzeczona w niniejszej sprawie kara 8 miesięcy pozbawienia wolności przekracza górną granicę kary możliwej do wymierzenia. Nie budzi wątpliwości, że naruszenie takie jest rażące, gdyż bez podstawy prawnej doprowadza do pozbawienia człowieka wolności na okres o 2 miesiące dłuższy niż przewiduje ustawa karna w danych okolicznościach skazania.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.